

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Zandwinning IJsselmeer

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

25 november 2015 / projectnummer 3062

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Smals IJsselmeer BV te Cuijk heeft het voornemen om industriezand te produceren uit specie dat gewonnen wordt in het IJsselmeer. De zandwinning moet plaats gaan vinden in een gebied met een oppervlakte van bruto 250 ha, gelegen op 5 kilometer ten zuiden van de kust van Friesland en 7 kilometer ten westen van de Noordoostpolder. Om het project mogelijk te maken zijn vergunningen nodig in het kader van de Ontgrondingenwet, Waterwet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).¹ De gemeente De Fryske Marren stelt een nieuw bestemmingsplan op. Voor de besluitvorming over de vergunningen en het bestemmingsplan wordt de plan- en project-m.e.r.-procedure doorlopen en een milieueffectrapport (MER) met Passende beoordeling (PB) opgesteld. Rijkswaterstaat Midden Nederland is coördinerend bevoegd gezag.

Tijdens de toetsing van het MER heeft de Commissie van de m.e.r. (hierna 'de Commissie'²) vastgesteld dat het MER veel informatie bevat. De Commissie heeft evenwel één tekortkoming gesignaleerd. Deze heeft betrekking op de beschrijving en beoordeling van de (cumulatieve) gevolgen voor de natuur, meer specifiek waar het gaat om de gevolgen van scheepvaartbewegingen, vertroebeling en (de-)stratificatie. De Commissie was van oordeel dat het MER/PB o nog niet de zekerheid geeft dat met de zandwinning de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebied IJsselmeer niet worden aangetast en voldaan wordt aan de eisen gesteld in de Natuurbeschermingswet 1998. Naar aanleiding daarvan heeft de initiatiefnemer een aanvulling op het MER opgesteld.

In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de volledigheid van het MER en de aanvulling tezamen. De Commissie is van oordeel dat het MER tezamen met de aanvulling veel informatie bevat over de milieugevolgen van het initiatief, waarbij ook uitvoerig wordt ingegaan op de onderliggende ecologische processen. In de eerdere geconstateerde tekortkoming is nu voor een aantal onderdelen voorzien. Op één onderdeel acht zij nog onvoldoende informatie aanwezig om het milieubelang goed te kunnen meewegen bij de besluitvorming. Op basis van de beschikbare informatie concludeert de Commissie dat door de extra scheepvaartbewegingen samenhangend met de zandwinning nadelige gevolgen kunnen optreden voor de leefgebieden van schelpdier- en visetende watervogels. Zonder additionele maatregelen kunnen significant negatieve gevolgen voor soorten, die zich ten dele onder de instandhoudingsdoelstelling bevinden, niet worden uitgesloten. Door cumulatie met andere activiteiten om het IJsselmeer worden de negatieve gevolgen voor deze soorten mogelijk nog versterkt.

De Commissie verwacht dat met additionele maatregelen significant negatieve effecten van de zandwinning in beginsel voorkomen kunnen worden. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om:

- het uitsluiten van scheepvaartbewegingen tussen zonsondergang en -opgang;

¹ In de zienswijze van het Wetterskip Fryslân wordt er op gewezen dat indien de aanleg van een stroomkabel naar de vaste wal en een eventueel schakelstation binnen de beschermingszone van het Wetterskip Fryslân plaatsvindt daar een watervergunning voor nodig is. In haar zienswijze geeft zij daarvoor verschillende aandachtspunten mee.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectstukken, voor zover digitaal beschikbaar, vindt u door op www.commissiemiernl.nl projectnummer 3062 in te vullen in het zoekvak.

- het zoneren van de recreatievaart en het achterwege laten van de aanlegsteiger;
- het tijdig realiseren van vervangend foerageergebied in het studiegebied, bijvoorbeeld door de aanleg van hard substraat in combinatie met het creëren van luwte.

De Commissie adviseert voorafgaande aan de besluitvorming nader inzicht te geven in mogelijke additionele maatregelen, inclusief de te verwachten effectiviteit daarvan. Daarnaast kan worden nagegaan of de ADC-toets kan worden doorlopen.

De Commissie geeft het bevoegd gezag in overweging om een 'effectboekhouding' voor het IJsselmeer bij te gaan houden, waarmee kan worden ingespeeld op de risico's van cumulatieve effecten (en synergiemogelijkheden) van alle (toekomstige) plannen en projecten met potentiële effecten op dit gebied. Het 'Kader Ecologie en Cumulatie (KEC)' voor de Noordzee kan hiervoor als inspiratie dienen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe. In hoofdstuk 3 geeft ze aandachtspunten voor de verdere besluitvorming. Deze aandachtspunten hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de besluitvorming. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader.

2.1 Verstoring door scheepvaartbewegingen

MER/PB

Het voornemen zal leiden tot ca. 260 extra scheepvaartbewegingen per maand voor transport van zand, waarbij aannemelijk is dat zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de vaarroutes (15% toename in de vaargeul).³ De af- en aanvaarroutes van de binnenvaart naar de zandwinlocatie zijn niet volledig vastgelegd en kunnen zich ook deels buiten de vaargeulen bevinden.⁴ Daarnaast neemt de recreatievaart⁵ in dit gebied toe door onder andere het gebruik van de aanlegsteiger. De toename van deze vaarbewegingen is niet nader in beeld gebracht. Dit klemt omdat verstoring in potentie aanzienlijke gevolgen kan hebben voor verstoringsovervoegelijke soorten watervogels, zoals fuut (in de ruiperiode) en brilduiker. De stelling dat significante gevolgen voor leefgebieden van watervogels door verstoring zijn uit te sluiten acht de Commissie niet onderbouwd. In dat kader plaatst de Commissie ook vraagtekens bij de aanname dat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn. Een verwijzing naar genoeg open water dat even geschikt wordt geacht kan (zonder ecologische onderbouwing) niet volstaan.⁶ De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER en de PB de gevolgen van verstoring door scheepvaartbewegingen in beeld te brengen.

³ Zie pagina 91 van de Passende beoordeling.

⁴ Zie pag. 197 van het MER, respectievelijk pag. 91 van de Passende beoordeling.

⁵ Doorgaans wordt ervan uitgegaan dat recreatievaart meer verstoring veroorzaakt dan beroepsvaart omdat recreatievaartuigen geen vaste route volgen en ook ondiep water kunnen bereiken.

⁶ Zie pagina 94 van de Passende beoordeling. De Commissie verwacht echter dat de vogelsoorten zich op de voor hen (energetisch) meest gunstige locaties ophouden. Bij uitwijken naar minder optimale of suboptimale gebieden kan een verhoogde sterfte niet worden uitgesloten. In het recent door het Rijk opgestelde Kader Ecologie en Cumulatie (KEC)

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling op het MER en de PB is uitgegaan van 4-5 schepen per dag naar de werkhaven wat neerkomt op maximaal 260 extra scheepvaartbewegingen per maand. De vaarbewegingen door de recreatievaart zijn niet gekwantificeerd. Aangegeven is dat 10 soorten watervogels een negatief effect kunnen ondervinden door een toename van transport- en/of recreatievaart. De Commissie plaatst de volgende kanttekeningen bij de beschrijving van de gevolgen van verstoring door scheepvaartbewegingen:

- Uit de aanvulling wordt niet duidelijk welk deel van het wingebied en de verstoringszone daarom heen geschikt foerageergebied is voor duikeenden. Wel is duidelijk dat het gebied waar de quaggamosselen voorkomen aan het plangebied grenst. Conflicten op in de donkere uren foeragerende duikeenden acht de Commissie alleen uitgesloten indien vaarbewegingen in het kader van de zandwinning tussen zonsondergang en -opkomst niet worden toegestaan.
- Aangegeven is dat duikeenden overdag kunnen rusten in de luwere zones op grote afstand en buiten het invloedsgebied van de zandwinning. De Commissie merkt op dat van sommige soorten zich aanzienlijke aantallen in open water bevinden. Zij kan (vanwege de omvang van de telgebieden⁷) niet verifiëren in hoeverre die vogels zich buiten de invloedszone van de zandwinning kunnen ophouden. Het lijkt niet onlogisch te veronderstellen dat een deel zich binnen de invloedzone bevindt, wat kan klemmen bij soorten die zich bevinden onder of rond de instandhoudingsdoelstelling (met name Kuifeend, Tafeleend en Toppereend).
- Gesteld wordt dat het water van de grote zandwininput nog geschikt foerageergebied is voor visetende watervogels. Verwacht wordt dat de verstoring door scheepvaartbewegingen zal meevallen doordat gewinning optreedt. De Commissie merkt daarbij op dat gewinning zou kunnen optreden waar het gaat om de beroepsvaart, maar dat dit niet zal opgaan voor de recreatievaart, zoals ook aangegeven in het MER en de PB. Daarmee acht zij niet aangetoond dat verstoring van visetende watervogels (waaronder de Fuut) is uitgesloten c.q. geen gevolgen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen. Dat lijkt alleen het geval bij zonering van de recreatievaart en het achterwege laten van de aanlegsteiger .

De Commissie concludeert dat door de zandwinning nadelige gevolgen kunnen optreden voor de leefgebieden van schelpdier- en visetende watervogels. Verschillende van deze soorten (vooral Fuut, Kuifeend, Tafeleend, Toppereend) bevinden zich onder de instandhoudingsdoelstelling. Zonder additionele maatregelen acht de Commissie significante gevolgen voor het leefgebied van deze soorten niet uitgesloten. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om het uitsluiten van scheepvaartbewegingen tussen zonsondergang en -opgang, het zoneren van de recreatievaart en het achterwege laten van de aanlegsteiger en het tijdig realiseren van vervangend foerageergebied in het studiegebied, bijvoorbeeld door de aanleg van hard substraat in combinatie met het creëren van luwte.

voor de beoordeling van plannen voor windparken in het Noordzeegebied wordt daarom de aannahme gedaan dat 10% van de uitgeweken vogels sterft, terwijl ook (of juist) in dit gebied op het oog voldoende uitwijkmogelijkheid voorhanden lijkt.

⁷ Zie bijvoorbeeld pagina 3 van de aanvulling.

De Commissie adviseert voorafgaande aan de besluitvorming nader inzicht te geven in mogelijke additionele maatregelen. Daarbij dient ook inzichtelijk te worden gemaakt of de maatregelen voldoende effectief zijn om significante gevolgen uit te sluiten. Daarnaast kan worden nagegaan of de ADC-toets kan worden doorlopen.

2.2 Vertroebeling

MER/PB

Het voornemen kan leiden tot vertroebeling (en eutrofiering) door opwerveling van slib bij de zuigmond, waterlozing tijdens de zandwinning, gebruik van het onderwaterdepot en de aanleg van het werkeiland en van de elektriciteitsleiding. Door een groot aantal maatregelen⁸ wordt de vertroebeling zoveel mogelijk beperkt. Desondanks kan (lokale) vertroebeling niet geheel worden voorkomen.⁹ De effecten op fytoplankton, bodemleven, vissen en vogels worden als niet-significant beoordeeld. De Commissie kan dit niet verifiëren omdat informatie over de maximale afstand waar vertroebeling kan optreden, in welke mate en met welke duur niet in een slibmodel in beeld is gebracht.¹⁰ De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER en de PB de gevolgen van vertroebeling in beeld te brengen.

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling op het MER en de PB is niet gewerkt met een vertroebelingsmodel om de mate, duur en reikwijdte van de vertroebeling te bepalen maar wordt gesteld dat door het ontbreken van humus-, leem- en kleilagen alleen lokaal versturende vertroebeling zal optreden. De Commissie acht dit plausibel en verwacht dat in de zone boven de winput en ca 100 meter daaromheen vertroebeling optreedt. Dat de winput het voedselaanbod voor visetende watervogels kan verbeteren, zoals gesteld in de aanvulling, acht de Commissie onzeker omdat niet duidelijk is wat de voedselsituatie ter plaatse is en het bovendien de vraag is of de vissen op die diepte bereikbaar zijn voor visetende watervogels.

De Commissie concludeert dat in de aanvulling voldoende aannemelijk is gemaakt dat vertroebeling niet zorgt voor significant negatieve effecten voor soorten die zich onder de instandhoudingsdoelstelling bevinden.

2.3 Gevolgen voor slaappleatsen voor vogels

MER/PB

In de Passende beoordeling wordt terecht aangegeven dat het studiegebied (Steile Bank e.o) een belangrijke slaappleatsfunctie heeft voor watervogels. Deze functie is voor een aantal soorten expliciet benoemd in het Natura 2000-besluit. Deze vogelconcentraties bevinden zich mogelijk binnen de verstoringafstanden (beweging, geluid, licht).

⁸ Zie pagina 36/37 van de Passende beoordeling.

⁹ Zie pagina 77 van de Passende beoordeling.

¹⁰ Daarbij wijst de Commissie er ook op dat in het MER geen eenduidige informatie is opgenomen over de minimale kielspeling van schepen over het traject 'vaargeul - werkeiland' en de dikte van de aanwezige sliblaag. Deze informatie is nodig om de mate van opwerveling van bodemmateriaal door scheepvaart en vervolgens de natuureffecten daarvan te bepalen.

In de Passende beoordeling wordt niet expliciet gemotiveerd waarom deze slaappleatsen niet (significant) beïnvloed worden door het voornemen afzonderlijk en/of in samenhang met andere ontwikkelingen zoals windpark Noordoostpolder. De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER en de PB de gevolgen voor de slaappleatsen voor vogels in beeld te brengen.

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling is beschreven dat de slaappleatsen van vogels overeenkomen met de 'waardevolle oeverzones' zoals weergegeven in figuur 2-4 (pagina 11). In de aanvulling op het MER en de PB is voldoende gemotiveerd dat deze zones niet verstoord worden door de zandwinning. De maximale verstoringszones vanuit de vaargeulen overlappen niet met de 'waardevolle oeverzones'.

De Commissie concludeert dat met de informatie in de aanvulling voldoende aannemelijk is gemaakt dat significante verstoring of aantasting van slaappleatsen kan worden uitgesloten voor de vogelsoorten waarvoor een slaappleatsfunctie in het Natura 2000-besluit voor het IJsselmeer is opgenomen.

2.4 (De-)stratificatie

MER/PB

In het MER wordt geconcludeerd dat er geen negatieve effecten van stratificatie zijn te verwachten. Ook wordt in het MER beargumenteerd dat de kans op het optreden van inversie of destratificatie als gevolg van storm of stroming, en daarmee negatieve effecten op de waterkwaliteit in het IJsselmeer, zeer klein is. Naar het oordeel van de Commissie kan een tijdelijke inversie of destratificatie echter niet worden uitgesloten. Een inversie zal in het IJsselmeer niet leiden tot een totaal zuurstofloos systeem, maar lokaal kunnen negatieve effecten optreden, bijvoorbeeld sterfte van vis (met gevolgen voor de verdere voedselketen). Het is belangrijk dat het MER een duidelijk en realistisch beeld schetst van de optredende processen en de mogelijke effecten ervan. Dat is nu onvoldoende het geval.

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling wordt een inversie of destratificatie onwaarschijnlijk maar niet geheel uitgesloten geacht. Onderbouwd wordt dat de effecten ervan tijdelijk en lokaal zullen zijn. Een tijdelijke en lokale afname van de vispopulatie zal geen permanent effect hebben op de vis-etende watervogels, mede gezien het deels ook zeer mobiele soorten betreft die over een grote afstand kunnen foerageren.

De Commissie acht hiermee een realistisch beeld geschetst van de optredende processen en mogelijke effecten. Significante effecten van inversie en destratificatie voor de natuur kunnen worden uitgesloten.

2.5 Beschrijving cumulatieve effecten

MER/PB

- **Interne cumulatie:** de Commissie stelt vast dat de effecten van de storingsfactoren afzonderlijk zijn beschreven maar niet in samenhang zijn beoordeeld. Zo leiden vertroebeling, ruimtebeslag en verstoring door licht, geluid en scheepvaartbewegingen elk tot negatieve effecten op vis- en schelpdieretende¹¹ watervogels. In samenhang zou een versterkt negatief effect kunnen optreden, waarbij klemt dat verschillende soorten zich nu al onder de instandhoudingsdoelstelling bevinden:
- **Externe cumulatie:** rond het IJsselmeer spelen ontwikkelingen die kunnen leiden tot cumulatie van effecten. Daarbij kan worden gedacht aan de versterking van de Afsluitdijk en de Houtribdijk, realisatie van de vismigratierivier in de Afsluitdijk, aanpassing van het sluiscomplex Kornwerderzand inclusief vaargeulverdiepingen (ten behoeve van grotere schepen), aanpassing van het peilbesluit voor het IJsselmeer en realisatie van windturbines. Het windpark Noordoostpolder is meegenomen, maar veel andere plannen, projecten en activiteiten in of nabij het IJsselmeer, die qua voorbereiding iets vóór of ongeveer gelijk oplopen met de zandwinning, niet. Het voornemen is daarmee niet voldoende in samenhang met andere plannen en projecten beoordeeld¹².

De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER en de PB nader in te gaan op de samenhangende effecten van de verschillende aspecten van de zandwinning (interne cumulatie) en de cumulatie met andere ontwikkelingen rond het IJsselmeer (externe cumulatie).

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling op het MER en de PB wordt gesteld dat ook in interne cumulatie geen significante gevolgen optreden voor de instandhoudingsdoelstellingen. Daarbij is er van uitgegaan dat er geen verstoring door scheepvaartbewegingen optreedt. De gevolgen van externe cumulatie zijn goed beschreven.

Gegeven het geconstateerde in paragraaf 2.1 van dit advies concludeert de Commissie dat significante gevolgen door verstoring door scheepvaartbewegingen, zonder aanvullende maatregelen, niet zijn uit te sluiten. Door de overige aspecten gerelateerd aan de zandwinning (vertroebeling, verstoring van slaapplekken en (de-)stratificatie) wordt die situatie niet wezenlijk ongunstiger. Door externe cumulatie wordt de situatie nog iets ongunstiger voor soorten die zich onder de instandhoudingsdoelling bevinden.

¹¹ In sommige maanden (onder andere maart) komt een relatief groot deel van de duikeenden (waaronder Toppereenden) in het studiegebied voor. Houd er rekening mee dat die soorten overdag slapen en 's nachts (op andere locaties) naar voedsel zoeken.

¹² Het gaat daarbij om alle plannen/projecten waarvan aannemelijk is dat deze daadwerkelijk uitgevoerd zullen worden op het moment dat toestemming/vergunning voor de zandwinning wordt verleend. Een toets aan uitsluitend de plannen/projecten waarover (in ontwerp) besluitvorming heeft plaatsgevonden doet in dit geval (met het oog op de verschillende plannen/projecten die ongeveer gelijk oplopen) geen recht aan het voorzorgsbeginsel.

2.6 Beoordeling natuureffecten

MER/PB

- Uit het MER en de Passende beoordeling blijkt dat negatieve gevolgen verwacht kunnen worden voor soorten, ook voor soorten met populaties die zich beneden de instandhoudingsdoelen bevinden. De instandhoudingsdoelstellingen kunnen daarmee verder buiten bereik komen. De Commissie wijst er op dat een plan in de zin van art. 19j Nb-wet 1998 alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast of de ADC-toets¹³ met succes kan worden doorlopen. Alternatieve oplossingen, waaronder locatiealternatieven (in het gehele IJsselmeer) en alternatieve zandverwerkingsmethoden (bijvoorbeeld op land), maken onderdeel uit van de ADC-toets. In het MER is niet aangegeven of er vanuit het perspectief van de instandhoudingsdoelstellingen gunstiger winlocaties op het IJsselmeer aanwezig zijn.
- In de 'Beleidsregels ontgrondingen in Rijkswateren' zijn voorwaarden opgenomen voor zandwinningen in het IJsselmeergebied. Het moet gaan om 'multifunctionele winningen' voor zover mogelijk binnen de beperkingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn en het NNN. In de Passende beoordeling is aangegeven dat realisering van multifunctionele winningen, dat wil zeggen winningen met een tweede maatschappelijke functie die voldoen aan de doelstellingen voor Natura 2000-gebieden) niet mogelijk lijkt.¹⁴ Geef aan hoe hiermee omgegaan wordt. De recreatiefuncties kunnen bovendien conflicteren met de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling op het MER de cumulatieve gevolgen van de zandwinning nader in beeld te brengen.¹⁵ Zij heeft daarbij in overweging gegeven, indien aantasting van natuurlijke kenmerken niet kan worden uitgesloten, in de aanvulling ook een aanzet voor de ADC-toets op te nemen. Ook heeft de Commissie geadviseerd nader in te gaan op de toets van de zandwinning aan de 'Beleidsregels ontgrondingen in Rijkswateren'.

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling op het MER en de PB is niet nader ingegaan op de cumulatieve gevolgen van de zandwinning voor soorten die zich al onder de instandhoudingsdoelen bevinden. Door de zandwinning kan voor deze soorten realisatie van de instandhoudingsdoelen verder uit beeld raken.

In de aanvulling op het MER en de PB is toegelicht hoe is omgegaan met de Beleidsregels ontgrondingen in Rijkswateren.

¹³ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in: A: zijn er Alternatieve oplossingen (*inclusief locatiealternatieven en alternatieve zandverwerkingsmethoden*) voor een project of handeling? D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden? C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁴ Zie pagina 54 van de Passende beoordeling.

¹⁵ Houd bij de beoordeling van deze gevolgen rekening met de ecologische draagkracht van het IJsselmeer. Informatie hierover is te vinden in o.a. het aanwijzingsbesluit, de ANT-studie (studie naar Autonome Neerwaartse Trends) en openbare websites met soorteninformatie. De ecologische mechanismen zijn samengevat in Noordhuis R. (red.). 2010. Ecosysteem IJsselmeer: nog altijd in ontwikkeling. Rijkswaterstaat, Lelystad.

De Commissie concludeert dat door de verstoring door scheepvaartbewegingen nadelige gevolgen kunnen optreden voor de leefgebieden van schelpdier- en visetende watervogels. Zonder additionele (mitigerende) maatregelen kunnen significant negatieve gevolgen voor soorten die zich onder de instandhoudingsdoelen bevinden niet worden uitgesloten. Door externe cumulatie met andere activiteiten om het IJsselmeer worden de negatieve gevolgen voor deze soorten naar verwachting nog iets versterkt.

3. Aandachtspunten voor de verdere besluitvorming

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

3.1 Nautische veiligheid

MER/PB

De in het MER aangegeven bodemdiepte voor de vaarroute tussen vaargeul en werkeiland is onvoldoende voor een veilige vaart van klasse V schepen. De Commissie adviseert in verband met de nautische veiligheid te onderzoeken hoe de maximale diepgang van de schepen kan worden beperkt of hoe een vaarroute met meer diepgang kan worden gecreëerd / voorgeschreven. In het MER wordt niet aangegeven welke maatregelen genomen kunnen worden om de recreatievaart en beroepsvaart/baggermaterieel gescheiden te houden.

Aanvulling op MER/PB

In de aanvulling wordt vermeld dat in de voorschriften, niet nader aangeduid, wordt opgenomen tot welke diepte maximaal geladen mag worden. Onduidelijk blijft wat deze maximale diepte dan is.¹⁶

Ten aanzien van scheiding recreatievaart en beroepsvaart/baggermaterieel wordt geen extra informatie verstrekt. De Commissie adviseert in deze om de voorziene maatregelen expliciet aan te geven.

¹⁶ Voor klasse V schepen (diepgang 4 meter) wordt een vaardiepte van 5,60 meter voorgeschreven (Richtlijnen Vaarwegen).

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Smals IJsselmeer BV

Bevoegd gezag: de Minister van Infrastructuur en Milieu en de gemeente De Fryske Marren.

Besluit: Bestemmingsplan en diverse vergunningen.

Categorie Besluit m.e.r.: D29.2 en C4

Activiteit: Industriezandwinning IJsselmeer

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van 18 juni 2015

ter inzage legging MER: 19 juni t/m 30 juli 2015

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 18 juni 2015

voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 24 september 2015

aanvulling op het MER Industriezandwinning IJsselmeer en Passende Beoordeling ontvangen: 16 oktober 2015

toetsingsadvies uitgebracht: 25 november 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. drs. G.B. Dekker

dhr. dr. G.P.J. Draaijers (secretaris)

dhr. ir. C. van der Giessen

mw. M.A.J. van der Tas (voorzitter)

dhr. ing. R.L. Vogel

dhr. drs. F. Wijnants

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Industriezandwinning IJsselmeer, 18 juni 2015
- Samenvatting Milieueffectrapport Industriezandwinning IJsselmeer, 28 mei 2015
- Passende Beoordeling Natuurbeschermingswet 1998, 22 juni 2015
- Vergunningsdossier Smals Zandwinning IJsselmeer, Bijlagenrapport Openbaar, 19 mei 2015
- Aanvulling op het MER en Passende Beoordeling Industriezandwinning IJsselmeer, 15 oktober 2015

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 12 augustus 2015 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Zandwinning IJsselmeer en de aanvulling daarop

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

